

INNOVATION SCIENCE AND TECHNOLOGY

Scopus || Electronic journal specializing in Scopus

ISSUE 11

Acceptance of papers **November, 2025**

**Acceptance of
papers**

Published monthly

Topics

economics,
technology, social
sciences

EDITOR-IN-CHIEF:

Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon ugli

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Makhmudov Nosir Makhmudovich
DSc., Prof., Academician

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli – Senior
lecturer at TSUI

THE SCIENTIFIC-POPULAR ELECTRONIC
JOURNAL **"INNOVATION SCIENCE AND
TECHNOLOGY"** HAS BEEN REGISTERED
UNDER THE NUMBER **C-5669633** BY THE
AGENCY FOR INFORMATION AND MASS
COMMUNICATIONS (AOKA) OF THE
REPUBLIC OF UZBEKISTAN, EFFECTIVE
FROM OCTOBER 9, 2024.

CONTACTS

Phone: **+998 50 737 87 88**

Website: <https://ist-journal.uz>

Email: innovationist2025@gmail.com

The scientific electronic journal "Innovation Science and Technology" has been included in the list of scientific publications recommended for the publication of main scientific results of dissertations for the award of PhD and DSc degrees in economics and technical sciences, in accordance with the Resolution No. 370 of the Presidium of the Higher Attestation Commission of the Republic of Uzbekistan, dated May 8, 2025.

Electronic publication, Issue 11. 222 pages.
Approved for publication on November, 2025.

Editorial board:

Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich,
Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor

Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna,
Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Cham Tat Huei,
Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)

Muhammad Imran Sadiq
Doctor of Philosophy in Economics (PhD),
Professor, Malaysia

Ahmed Aziz Ismail
Doctor of Technical Sciences (DSc),
Professor (Egypt)

Lee Chin
Doctor of Philosophy in Economics (PhD),
(Malaysia)

Asongu Simplice
Doctor of Philosophy in Economics (PhD),
Cameroon

Rui Dang
Doctor of Chemistry (DSc), Professor, China

Zahoor Ahmed
Doctor of Philosophy in Economics (PhD), Turkey

Shujaat Abbas
Doctor of Philosophy in Economics (PhD), Russia

Tina A Coffelt
Doctor of Philosophy in Educational Sciences
(PhD), USA

CONTENTS

POVERTY AND DEVELOPMENT	14
Kholmirezayev Abdulhamid Khapizovich	
WAYS TO ACHIEVE ECONOMIC STABILITY THROUGH THE IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN INDUSTRIAL ENTERPRISES	23
Sadriddinov Bakhtiyor	
STRUCTURE-PROPERTY RELATIONSHIP OF ORGANOSILICON MATERIALS: EVALUATION BASED ON THERMOGRAVIMETRIC ANALYSIS	36
Tosheva Dilfuza Farxodovna, Siddikov Ikrom Iminjonovich, Rakhimov Firuz Fazliddinovich	
"CREATING AN ALGORITHM AND SOFTWARE TOOL FOR PERSONAL IDENTIFICATION USING FACIAL SCANNING TO PROTECT THE OPERATING SYSTEM"	43
Usmonov Maxsud Tulqin o'g'li	
ENSURING INTERDISCIPLINARY INTEGRATION BASED ON MOBILE LEARNING TECHNOLOGIES.....	51
Zaripov Olimjan Kuvandiq son	
MONITORING OF THE AYDAR-ARNASAY LAKE SYSTEM AND ASSESSMENT OF THE CHEMICAL COMPOSITION OF COLLECTOR WATER INFLOWS INTO THE LAKE ECOSYSTEM.....	55
Erkabayev Furkat Ilyasovich, Madrimov Rajabboy Masharipovich, Aminov Khamza Khusanovich	
APPROBATION OF THE RESISTANCE OF BRICKS MADE FROM "ANGREN" SECONDARY KAOLIN TO THE EFFECT OF LIQUID METAL.....	62
Umurov Ulug'bek Meylievich	
THEORETICAL AND PRACTICAL FOUNDATIONS OF PERFORMANCE-BASED BUDGETING.....	68
Allakuliev Akmal Baltayevich	
IMPROVING ECONOMIC MECHANISMS THROUGH EFFECTIVE USE OF ORGANIZATIONAL AND LEGAL FRAMEWORKS IN TOURISM DEVELOPMENT.....	71
Abdusalomov Djamshid Abdusalomovich	
TEMPERATURE-RADIATION REGIME OF THE TERRITORY OF UZBEKISTAN FOR THE DESIGN OF SOLAR GREENHOUSES	76
Ilkhom Ismatovich Rakhmatov, Shakhzod Niyoz ogli Izomov	
THEORETICAL ASPECTS OF GREEN FINANCING IN FORMING A GREEN ECONOMY	81
Khalikov S. X.	
MUVAFFAQIYATLI STARTAP FAOLIYATIDA ROL O'YNOVCHI MUHIM OMILLAR VA O'ZBEKISTON SHAROITIDA STARTAP EKOTIZMINING RIVOJLANISHI.....	87
Qosimova Dilorom Sobirovna	
EFFECTIVENESS OF INNOVATION MANAGEMENT SYSTEMS.....	92
Umarova Nilufar Abdukakhorkizi	
INFLUENCE OF INTERNATIONAL RANKING ORGANIZATIONS ON HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS AND EXISTING PLATFORMS	96
Urozboev Khayrulla Murodboy ugli	
BASE STATION MONITORING TECHNOLOGIES IN MOBILE NETWORKS	103
Ibrokhimkhujja Rikhsikhujjaev, Mohit Bhandwal	
FORMATION AND MANAGEMENT OF INVESTMENT PROJECTS OF ENTERPRISES	108
Abdunazarov Saidakhmat Abdumalikovich	
THE IMPORTANCE OF QUALITY MANAGEMENT IN ENTERPRISE ACTIVITY MANAGEMENT.....	113
Rasulov Shavkat Sharof son	
PARTICIPATORY BUDGETING OF THE STATE BUDGET	117
Khamidov Khabibullo Khikmatulla ogli	
TRANSFORMING THE HIGHER EDUCATION SECTOR THROUGH PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP UNDER CONDITIONS OF DIGITALIZATION	123
Abdullayev Javohir Abdumalik og'li	
WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF THE FINANCIAL MANAGEMENT SYSTEM IN ENTERPRISES.....	131
Begalov Sherzod Maxsutaliyevich	

DIRECTIONS FOR IMPROVING THE RESERVOIR SAFETY ASSESSMENT AND MANAGEMENT SYSTEM USING THE EXAMPLE OF THE TALIMARJON RESERVOIR.....	136
Xodjaqulova Nodira Xosiyatqul qizi	
ECONOMIC EFFICIENCY AND INNOVATIVE TRANSFORMATION PROCESSES OF DIGITAL TECHNOLOGY IMPLEMENTATION IN UZBEKISTAN'S OIL AND GAS INDUSTRY	141
Tarakhtiyeva Gulmira Kulbayevna	
INNOVATIVE APPROACHES TO RISK MANAGEMENT AND ASSESSMENT OF INVESTMENT PROJECTS IN THE DIGITAL ECONOMY.....	145
Muxitdinova Kamola Alisherovna	
INNOVATIVE COOPERATION AND MARKETING STRATEGIES FOR STRENGTHENING THE REGIONAL ECONOMY: THE CASE OF NAMANGAN REGION	149
Sattarov R. A.	
MARKETING PROBLEMS IN THE INTERNATIONAL TEXTILE MARKET AND FOREIGN EXPERIENCES IN SOLVING THEM.....	159
Musayeva Shoirazimovna	
THE PROBLEMS OF LINGUISTIC ANALYSIS OF ELLIPTICAL SENTENCES IN MODERN ENGLISH.....	165
Jurayeva Hilola Kamol qizi, Eshonkulov Ravshan Tokhirovich	
THE EFFECTIVENESS AND PROSPECTS OF INTEGRATING ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTO URBAN SECURITY DEVELOPMENT	171
Iminov Akbarjon Odiljonovich	
21ST CENTURY CHANGES AND THE GROWING IMPORTANCE OF PROFESSIONAL ENGLISH PROFICIENCY	175
Rakhimova Shirin Utkurovna	
A COMPARATIVE STUDY OF UZBEKISTAN'S INNOVATION EFFICIENCY: EVALUATING GII OUTPUT-INPUT RATIOS RELATIVE TO LEADING AND EMERGING INNOVATIVE ECONOMIES	179
Umidjon Khoshimov	
ANALYSIS OF MODERN FINANCING MODELS FOR OUTSOURCING SERVICES IN PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS AND THEIR EFFICIENCY	189
Khamidov Anis Choriyeovich	
СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ АРХИТЕКТУР ДИАЛОГОВЫХ СИСТЕМ ДЛЯ МЕДИЦИНСКОЙ ПРЕДМЕТНОЙ ОБЛАСТИ	195
Гофуржонов Мухаммадали Расулжон угли, Бурханова Айгуль Ильясовна	
EFFICIENT USE OF FINANCIAL RESOURCES IN UZBEKISTAN'S FORESTRY SECTOR	201
Mamatqulova Muxlisaxon Mamirjanovna	
ESG RISKS AND CORPORATE ACCOUNTABILITY: GLOBAL LESSONS AND IMPLICATIONS FOR UZBEKISTAN	206
Zakhidov Azizbek Rustamovich	
PRACTICE OF FOREIGN COUNTRIES IN PROVIDING FINANCING FOR ENTREPRENEURS' INNOVATIVE INITIATIVE.....	211
Jubanova Bayramgul	
SAMARQAND VILOYATIDA IJTIMOIIY XIZMATLAR SOHASINING RIVOJLANISH DARAJASI VA SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI.....	216
Berdiyeva Nafisa Qahramonovna	

SAMARQAND VILOYATIDA IJTIMOIIY XIZMATLAR SOHASINING RIVOJLANISH DARAJASI VA SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI

Berdiyeva Nafisa Qahramonovna

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti

Raqamli iqtisodiyot kafedrası mustaqil tadqiqotchisi

berdiyevanafisa354@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-8365-7179>

Annotatsiya: Ushbu maqola Samarqand viloyatida ijtimoiy xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi va samaradorlik ko'rsatkichlarini tahlil qiladi. Tadqiqot doirasida viloyatdagi ijtimoiy xizmatlar tizimi, tashkiliy va iqtisodiy munosabatlar, moliyaviy resurslar va raqamli boshqaruv platformalari o'rganildi. Maqola natijalari shuni ko'rsatadiki, Samarqand viloyatida xizmatlar soni va turlari ortib bormoqda, xizmat ko'rsatish muassasalari soni kengaymoqda, shuningdek, nodavlat va xususiy sektor ishtiroki ham oshmoqda. Raqamli boshqaruv va avtomatlashtirish darajasi xizmat sifatini oshirishga, shaffoflikni ta'minlashga va moliyaviy resurslardan samarali foydalanishga imkon bermoqda.

Kalit so'zlar: ijtimoiy xizmatlar, rivojlanish darajasi, samaradorlik ko'rsatkichlari, tashkiliy va iqtisodiy munosabatlar, ijtimoiy hamkorlik, innovatsion yondashuv.

Abstract: This article analyzes the development level and efficiency indicators of the social services sector in Samarkand region. The study examined the system of social services in the region, organizational and economic relations, financial resources and digital management platforms. The results of the article show that the number and types of services in Samarkand region are increasing, the number of service institutions is expanding, and the participation of the non-governmental and private sectors is also increasing. The level of digital management and automation allows for improving the quality of services, ensuring transparency and effective use of financial resources.

Key words: social services, development level, efficiency indicators, organizational and economic relations, social cooperation, innovative approach.

Аннотация: В статье анализируются уровень развития и показатели эффективности сектора социальных услуг в Самаркандской области. В исследовании рассмотрены система социальных услуг в регионе, организационно-экономические отношения, финансовые ресурсы и платформы цифрового управления. Результаты статьи показывают, что в Самаркандской области увеличивается количество и виды услуг, расширяется число организаций сферы услуг, а также увеличивается участие негосударственного и частного секторов. Уровень цифрового управления и автоматизации позволяет повысить качество услуг, обеспечить прозрачность и эффективное использование финансовых ресурсов.

Ключевые слова: социальные услуги, уровень развития, показатели эффективности, организационно-экономические отношения, социальное сотрудничество, инновационный подход.

KIRISH

Samarqand viloyati O'zbekistonning ijtimoiy, madaniy va iqtisodiy rivojlanishida muhim o'rin tutadigan hududlardan biridir. Tarixiy jihatdan madaniy merosga boy va aholisi zich hudud sifatida, viloyatda ijtimoiy xizmatlar tizimi aholining turmush darajasini oshirish, ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash va ijtimoiy himoya mexanizmlarini samarali amalga oshirishda markaziy ahamiyatga ega. Ijtimoiy xizmatlar sohasi, jumladan ta'lim, sog'liqni saqlash, nogironlar va ehtiyojmand aholi qatlamlariga ko'rsatiladigan yordam xizmatlari, shuningdek ijtimoiy himoya dasturlari, aholi farovonligini oshirishga bevosita ta'sir qiladi.

So'nggi yillarda viloyatda aholining demografik o'sishi, migratsiya jarayonlari va ijtimoiy ehtiyojlarning diversifikatsiyalanishi, xizmat ko'rsatish tizimida yangi yondashuvlarni joriy etishni talab qilmoqda. Shu sababli viloyatdagi ijtimoiy xizmatlar tizimi samaradorligini oshirish uchun tashkiliy va iqtisodiy munosabatlar, moliyaviy manbalar, xodimlar salohiyati va raqamli boshqaruv tizimi birgalikda tahlil qilinishi zarur.

Viloyatda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish tizimining samaradorligi nafaqat xizmat ko'rsatish sifati bilan, balki resurslardan oqilona foydalanish, budjet xarajatlarining samarali taqsimlanishi, xizmat ko'rsatuvchi xodimlarning kasbiy tayyorgarligi va rag'batlantirish tizimi bilan belgilanadi. Shu bilan birga, xususiy sektor va nodavlat tashkilotlarning tizimga integratsiyasi xizmatlar barqarorligi va sifatini oshirishga yordam beradi.

Raqamli transformatsiya va elektron platformalarning joriy etilishi ham ijtimoiy xizmatlar tizimida muhim o'zgarishlar yaratmoqda. Masalan, elektron reyestrlar, onlayn xizmatlar va avtomatlashtirilgan tizimlar xizmat ko'rsatish jarayonini soddalashtirish, tezkorlikni oshirish va aholining qoniqish darajasini yaxshilash imkonini bermoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

O'zbekiston va xorijiy manbalar ijtimoiy xizmatlar tizimi va uning samaradorligini tahlil qilishda keng qo'llanilgan. Abdurahmonov Q.X. va boshqalar "Xodimlarni boshqarish" darsligida xizmat ko'rsatuvchi xodimlarning salohiyati va tashkiliy mexanizmlarning samaradorligi masalalariga alohida e'tibor qaratilgan. Bu manba xodimlar boshqaruvi va ularning motivatsiyasi orqali xizmat sifatini oshirishning muhimligini ko'rsatadi.

Murodova G. "Ijtimoiy xizmatlar iqtisodiyoti va tashkiliy asoslari" asarida ijtimoiy xizmatlar tizimida moliyaviy va iqtisodiy mexanizmlarning samaradorligi, xizmatlarning turli qatlamlarga yetkazilishi va resurslardan oqilona foydalanish masalalari yoritilgan. Shu bilan birga, viloyat darajasida ijtimoiy xizmatlarning infratuzilmasini mustahkamlash va samaradorlikni oshirish yo'nalishlari belgilangan.

Abdullayeva N. asarida ijtimoiy xizmatlar tizimining tashkiliy va iqtisodiy mexanizmlarini tahlil qilish orqali xizmat ko'rsatish sifatini oshirish usullari, xizmatlarning shaffofligini ta'minlash va resurslarni samarali taqsimlashga qaratilgan tavsiyalar berilgan. Bu manba Samarqand viloyati misolida xizmatlar samaradorligini baholashda asosiy nazariy manba sifatida foydalanilishi mumkin.

Xorijiy manbalarda, masalan Esping-Andersen va Titmuss ishlari ijtimoiy xizmatlar tizimining turli modellarini va davlatning ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashdagi rolini tahlil qiladi. Bu ishlar viloyat darajasida xizmatlar samaradorligini baholashda xalqaro tajriba va indikatorlarni solishtirish imkonini beradi.

Shuningdek, Hills "Understanding Social Policy" asarida ijtimoiy xizmatlar samaradorligini baholash uchun indikatorlar va metodologiyalar tavsiya etilgan. Ushbu metodologiyalar Samarqand viloyatidagi xizmatlar sifatini o'lchash va monitoring qilishda qo'llanilishi mumkin.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqot Samarqand viloyatida ijtimoiy xizmatlar tizimining rivojlanish darajasi va samaradorligini o'rganishga qaratilgan. Tadqiqotda statistik tahlil, taqqoslash, kuzatuv va nazariy tahlil usullari qo'llanilgan. Ma'lumot manbalari sifatida milliy qonunlar, Davlat statistika qo'mitasi hisobotlari, viloyat ijtimoiy xizmatlari ma'lumotlari hamda ilmiy adabiyotlar va xalqaro tadqiqotlar ishlatilgan. Tahlil indikatorlari sifatida xizmatlar soni va turlari, muassasalar faoliyati, moliyaviy resurslar taqsimoti, raqamli boshqaruv darajasi va xodimlar malakasi hisobga olingan. Tadqiqot natijalari viloyat ijtimoiy xizmatlar tizimining samaradorligini oshirish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqishga xizmat qiladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Ma'lumotlar shuni ko'rsatadiki, 2018–2024-yillarda viloyatda ijtimoiy xizmatlar tizimi sezilarli darajada rivojlangan. Xizmatlar soni 18 tadan 40 taga oshib, xizmatlarning diversifikatsiyalanishi va aholining turli ehtiyojlarini qamrab olish imkoniyati oshgan. Masalan, dastlab asosan sog'liqni saqlash va ta'lim xizmatlari yetarli bo'lgan bo'lsa, so'nggi yillarda nogironlar, ijtimoiy himoya va yoshlar xizmatlari kabi turli xizmatlar kengaytirilgan.

Xizmat ko'rsatish muassasalari sonining 320 tadan 480 taga oshishi, viloyat infratuzilmasining kengayishi va xizmatlarni aholi punktlariga yaqinlashtirishga intilish bilan bog'liq. Bu esa xizmatlar samaradorligini oshiradi, navbat va resurslar yetishmovchiligini kamaytiradi.

Aholi qamrov foizining 54% dan 78% gacha ortishi xizmatlar yetkazib berilishining samaradorligini ko'rsatadi. Bu ko'rsatkich ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlash, aholining ehtiyojlarini qondirish va ijtimoiy himoya tizimini kuchaytirish bo'yicha strategik rejalashtirishning muvaffaqiyatini tasdiqlaydi.

1-jadval. Samarqand viloyatida ijtimoiy xizmatlar soni va muassasalar rivojlanishi (2018–2024)

Yil	Xizmatlar turlari (ta)	Xizmat ko'rsatish muassasalari soni	Aholi qamrov foizi (%)
2018	18	320	54
2019	21	345	58
2020	25	370	62
2021	29	400	67
2022	33	430	71
2023	37	460	75
2024	40	480	78

Samarqand viloyati ijtimoiy xizmatlar sohasida hududiy tafovutlar va xizmatlar samaradorligi jihatidan o'rganilganda, bir qator muhim xulosalarga kelish mumkin. 2024-yil holatiga ko'ra, viloyatdagi markaziy tuman va shaharlar bilan chekka tumanlar o'rtasida ijtimoiy xizmatlar qamrovi, muassasalar soni va xizmatlar turlari bo'yicha sezilarli farq mavjud.

Samarqand shaharida xizmatlar turlari eng ko'p bo'lib (15 ta), muassasalar soni 50 ta va aholi qamrovi 85% ga yetgan. Bu shahar markaziy tuman sifatida aholining yuqori ijtimoiy talabini, resurslarning markazlashganligini va xizmatlar sifatining yuqori darajada ekanligini ko'rsatadi. Shahar hududida sog'liqni saqlash, ta'lim, yoshlar va nogironlar xizmatlari keng qamrovda taqdim etiladi, bu esa aholining ijtimoiy ehtiyojlarini samarali qondirish imkonini beradi.

Markaziy tumanlar – Pastdarg'om, Kattaqo'rg'on, Urgut va Ishtixon – xizmatlar turlari 12–14 ta, muassasalar soni 40–45 ta va aholi qamrovi 70–78% oralig'ida. Bu hududlarda xizmatlar soni va muassasalar yetarli bo'lishiga qaramay, qamrov shahar darajasiga yetmaydi. Shu sababli markaziy tumanlarda xizmatlar samaradorligini oshirish va hududiy ehtiyojlarni to'liq qondirish uchun raqamli boshqaruv tizimlarini kengaytirish, xodimlar malakasini oshirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Chekka tumanlar – Bulung'ur, Jomboy, Narpay, Nurobod, Oqdaryo, Paxtachi, Qo'shrabot va Toyloq – xizmatlar turlari 8–11 ta, muassasalar soni 28–38 ta va aholi qamrovi 58–66% ni tashkil etadi. Ushbu hududlarda xizmatlar yetarli emasligi, resurslar cheklanganligi va aholining ba'zi ehtiyojlari qoplanmayotganligi kuzatiladi. Shu sababli chekka tumanlarda muassasalarni kengaytirish, xizmatlarni diversifikatsiya qilish va raqamli boshqaruv platformalarini joriy etish orqali xizmat sifatini oshirish zarur.

Hududiy tahlil shuni ko'rsatadiki, viloyatdagi ijtimoiy xizmatlar tizimi markaziy tumanlarda yuqori samaradorlik va qamrovga ega bo'lsa, chekka tumanlarda samaradorlik past. Xizmatlar turlicha taqsimlanganligi hududiy tafovutlarni keltirib chiqaradi. Shu bilan birga, xizmatlar samaradorligini oshirish, aholi ehtiyojlarini qamrab olish va hududiy tafovutlarni kamaytirish uchun raqamli platformalar va avtomatlashtirilgan tizimlar joriy etilishi muhimdir.

2-jadval. Samarqand viloyatida tumanlar va shaharlar bo'yicha ijtimoiy xizmatlar (2024)

Tuman/Shahar	Xizmatlar turlari (ta)	Muassasalar soni	Aholi qamrovi (%)
Samarqand shahar	15	50	85
Bulung'ur	10	35	65
Jomboy	11	38	68
Ishtixon	12	40	70
Kattaqo'rg'on	14	45	78
Narpay	9	30	60
Nurobod	8	28	58
Oqdaryo	9	30	59
Payariq	10	32	63
Pastdarg'om	12	40	72
Paxtachi	11	35	66
Qo'shrabot	8	28	58
Toyloq	10	32	62
Urgut	13	42	70

Moliyaviy resurslarni tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, davlat budjeti asosiy moliyalashtiruvchi bo'lib qolmoqda, lekin xususiy sektor va xalqaro grantlar ulushi sezilarli darajada oshgan. Xususiy sektor hisssasi 2018-yilda 0,8 mlrd so'm bo'lgan bo'lsa, 2024-yilda 3,5 mlrd so'mga yetgan. Shu bilan birga, xalqaro grantlar 0,2 mlrd so'mdan 1,1 mlrd so'mga ko'tarilgan.

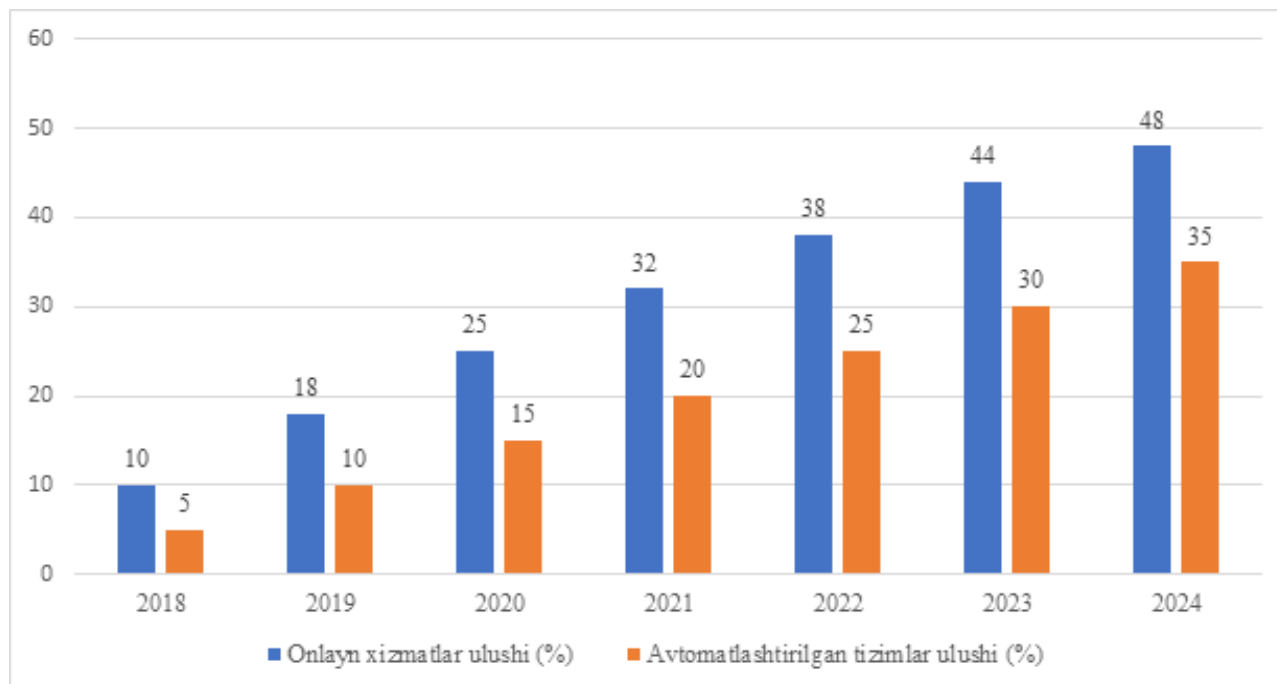
Bu moliyaviy diversifikatsiya xizmatlar barqarorligini ta'minlaydi, budjet yukini kamaytiradi va resurslardan samarali foydalanish imkonini beradi. Shu bilan birga, xalqaro grantlar xizmat sifatini oshirishga, yangi texnologiyalar va innovatsion xizmatlarni joriy etishga yordam beradi.

3-jadval. Moliyaviy resurslar taqsimoti (mlrd so'm)

Yil	Davlat budjeti	Xususiy sektor	Xalqaro grantlar
2018	15,0	0,8	0,2
2019	15,5	1,2	0,3
2020	16,0	1,5	0,5
2021	16,5	2,0	0,7
2022	17,0	2,8	0,9
2023	17,5	3,2	1,0
2024	18,0	3,5	1,1

Moliyaviy resurslarning oshishi xizmat ko'rsatish samaradorligini bevosita oshiradi: muassasalar yetarli mablag' bilan jihozlanadi, xodimlar malakasini oshirish va ijtimoiy xizmatlarning qamrovini kengaytirish mumkin bo'ladi. Bu esa viloyatdagi ijtimoiy barqarorlik va aholining turmush darajasiga sezilarli ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Raqamli boshqaruv tizimining rivojlanishi xizmatlar samaradorligini sezilarli darajada oshirmoqda. 2018-yilda onlayn xizmatlar faqat 10% ni tashkil qilgan bo'lsa, 2024-yilda 48% ga yetgan. Bu ko'rsatkich xizmatlarni tez, qulay va shaffof yetkazib berishni ta'minlaydi.

1-rasm. Raqamli boshqaruv va avtomatlashtirish darajasi (%)

Avtomatlashtirilgan tizimlar ulushi 5% dan 35% ga oshgan, bu xodimlar ishini soddalashtiradi va xizmatlarni monitoring qilish imkonini beradi. Shu bilan birga, raqamli tizimlar orqali resurslar samarali boshqariladi, axborot oqimi yaxshilanadi va aholining qoniqish darajasi oshadi.

Rasmdan ko'rinib turibdiki, raqamli boshqaruv tizimi va avtomatlashtirish xizmat sifatini oshirish bilan birga xizmat ko'rsatish jarayonini shaffof, tezkor va samarali qiladi. Bu viloyat ijtimoiy xizmatlari tizimining zamonaviy talablar va aholining ehtiyojlariga moslashganligini ko'rsatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Samarqand viloyatida ijtimoiy xizmatlar sohasi so'nggi yillarda sezilarli darajada rivojlandi. 2018–2024-yillar davomida xizmatlar soni 18 tadan 40 taga oshdi, xizmat ko'rsatish muassasalari soni 320 tadan 480 taga yetdi, aholi qamrovi esa 54% dan 78% gacha ko'tarildi. Bu ko'rsatkichlar viloyatdagi xizmatlar tizimining diversifikatsiyalanishi, hududiy qamrovining kengayishi va aholining turli ijtimoiy ehtiyojlarini qondirishga qaratilgan strategik chora-tadbirlarning samaradorligini tasdiqlaydi.

Hududiy tahlil shuni ko'rsatdiki, markaziy tumanlar va Samarqand shahri xizmatlar samaradorligi bo'yicha yuqori ko'rsatkichlarga ega, chekka tumanlarda esa muassasalar soni, xizmatlar turlari va aholi qamrovi nisbatan past. Shu bilan birga, moliyaviy resurslar diversifikatsiyalanganligi, xususi sektor va xalqaro grantlarning oshishi xizmatlar barqarorligini ta'minlashga yordam beradi. Raqamli boshqaruv va avtomatlashtirilgan tizimlarning joriy etilishi esa xizmat sifatini oshirish, resurslardan samarali foydalanish va xizmat ko'rsatish jarayonini shaffof va tezkor qilish imkonini berdi.

Umuman olganda, viloyatdagi ijtimoiy xizmatlar tizimi ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash, aholining turmush darajasini oshirish va xizmatlar sifatini yaxshilash bo'yicha sezilarli natijalarga erishgan. Shu bilan birga, hududlar o'rtasidagi tafovutlar mavjudligi va chekka tumanlarda xizmatlar qamrovi pastligi xizmatlar samaradorligini oshirish uchun qo'shimcha chora-tadbirlarni talab qiladi.

Shundan kelib chiqib, quyidagi takliflarni ilgari surish mumkin:

1. Hududiy tafovutlarni kamaytirish: Chekka tumanlarda yangi muassasalarni tashkil etish, mavjud muassasalarni kengaytirish va xizmat turlarini diversifikatsiya qilish orqali ijtimoiy xizmatlar qamrovini oshirish.
2. Raqamli boshqaruvni rivojlantirish: Onlayn xizmatlar, elektron reyestrlar va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlarini keng joriy etish orqali xizmatlarni tez, qulay va shaffof yetkazib berish.
3. Moliyaviy resurslarni diversifikatsiya qilish: Davlat budjeti bilan birga xususi sektor va xalqaro grantlarning ulushini oshirish, shu orqali xizmatlar barqarorligini ta'minlash va yangi texnologiyalarni joriy etish.
4. Xodimlar malakasini oshirish: Ijtimoiy xizmat xodimlari uchun muntazam malaka oshirish kurslari, motivatsiya tizimi va samarali rag'batlantirish mexanizmlarini joriy etish.
5. Monitoring va baholash tizimini kuchaytirish: Xizmatlar samaradorligini doimiy ravishda o'lchash, indikatorlar asosida tahlil qilish va strategik rejalashtirish orqali xizmat sifatini doimiy ravishda yaxshilash.
6. Xususi va nodavlat sektorni integratsiya qilish: Xususi va nodavlat tashkilotlar bilan hamkorlikni kengaytirish, innovatsion va zamonaviy xizmatlarni joriy etish orqali ijtimoiy xizmatlarning sifatini oshirish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Abdurahmonov Q.X., & boshqalar. Xodimlarni boshqarish. Toshkent: O'zbekiston, 2019. – 312 b.
2. Murodova G. Ijtimoiy xizmatlar iqtisodiyoti va tashkiliy asoslari. Toshkent: Fan, 2020. – 248 b.
3. Abdullayeva N. Ijtimoiy xizmatlar tizimining samaradorligi va boshqaruv mexanizmlari. Toshkent: Ilm, 2021. – 200 b.
4. Esping-Andersen G. The Three Worlds of Welfare Capitalism. Princeton University Press, 1990. – 278 p.
5. Titmuss R. The Gift Relationship: From Human Blood to Social Policy. London: Allen & Unwin, 1970. – 360 p.
6. Hills J. Understanding Social Policy. 5th Edition. Oxford University Press, 2015. – 480 p.
7. O'zbekiston Respublikasi Ijtimoiy xizmatlar to'g'risidagi Qonuni, Toshkent, 2019.
8. Davlat statistika qo'mitasi. Samarqand viloyati ijtimoiy xizmatlar hisobotlari 2018–2024. Toshkent, 2024.
9. World Bank. Social Protection in Central Asia: Challenges and Opportunities. Washington, D.C., 2020. – 145 p.
10. UNDP Uzbekistan. Digital Transformation in Social Services: Policy and Practice. Tashkent, 2022. – 102 p.

Proofreader: Zokir ALIBEKOV

Layout and Designer: Oloviddin Sobir ugli

2025. № 11

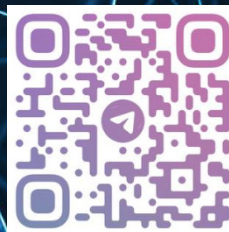
© When materials are reproduced, the INNOVATION SCIENCE AND TECHNOLOGY journal must be cited as the source. Authors are responsible for the accuracy of the information in materials and advertisements published in the journal. Editorial opinions may not always align with those of the authors. Submitted materials will not be returned to the editorial office.

To publish articles in this journal, you may submit articles, advertisements, stories, and other creative materials through the following links. Materials and advertisements are published on a paid basis.

You may subscribe to the journal at any time using the following details. Once subscribed, please send a screenshot or photo of your payment confirmation to our Telegram page @iqtisodiyot_77. Based on this, we will send the latest issue of the journal to your address each month.

“The journal “INNOVATION SCIENCE AND TECHNOLOGY” has been registered by the Agency for Information and Mass Communications under the Administration of the President of the Republic of Uzbekistan from 09.10.2024 under the registration number №390637. License number: C-5669633. PNFL: 30407832680027

Our address: Tashkent city, Yunusobod district, 19th block,
House 17.

Acceptance of articles

Published every
monthly

Directions

Social, economic, political,
technological, scientific

Scopus || Scientific electronic journal specializing in Scopus

CERTIFICATE NUMBER: №390637

**ORDER NUMBER ACCORDING TO
THE LICENSE REGISTER: C-5669633**

CONTACT:

Contact us
+998 50 737 87 88

Telegram channel
t.me/scopus_IST2100

Journal official website
<https://ist-journal.uz/index.php/IST>